

Plan van aanpak Kenniscentrum Nieuwe Natuur

Inleiding

Nieuwe natuurgebieden zoals de per ongeluk ontstane Oostvaardersplassen en de bewust aangelegde Marker Wadden en Trintelzand zijn uniek in de wereld. Hier maken en herstellen we ecosystemen met bestaande kennis, op een innovatieve manier. Via verschillende onderzoeksprogramma's doen we heel veel nieuwe kennis op. Lelystad is hiermee het wereld kenniscentrum op het gebied van Nieuwe Natuur.

Naast de ontwikkeling van nieuwe natuur is Lelystad al sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw hét (kennis)centrum van biologische landbouw geweest, met bezoekers uit heel Europa. Hier wordt nu volop geëxperimenteerd met landbouw inclusieve natuur en natuur inclusieve landbouw. Hoe voeden we het Nederland van de toekomst? Strokenteelt, de eiwitrevolutie, het is voor ons aan de orde van de dag.

Natuur is een vanzelfsprekendheid voor Lelystad en ons areaal heeft de potentie een enorme kwaliteit te kunnen bieden voor onze inwoners en bezoekers. Toch benutten wij dit nog niet ten volle. Met onze ambitie om te groeien naar stad van 100.000 inwoners (en wellicht zelfs meer) erkennen wij onze ligging en onze natuur als een sterke kracht. Lelystad heeft het in zich om zich te positioneren als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur: een stad waar het prettig wonen, werken en recreëren is.

De raad heeft ons gevraagd een plan van aanpak, vol ambitie, te presenteren waarmee wij laten zien dat het meer is dan het faciliteren van alleen het kenniscentrum met partners: New Nature Experience & Expertise Centre.

Lelystad: Hoofdstad van de Nieuwe Natuur

Natuur is binnen onze hoofdstad van de nieuwe natuur de rode draad. In onze Lelystadse Strategische agenda hebben wij als doel staan dat natuur functioneert als paraplu voor onze opgaven, uitnodigend, kaderstellend, en randvoorwaardelijk. Dit met als doel het vergroten en verbeteren van de beleving van de huidige en nieuwe natuur voor onze inwoners en bezoekers en de natuur meer in verbinding te brengen met de stad. Lelystad wordt middels de natuurnetwerken koploper op gebied van natuur, biodiversiteit en klimaatrobustheid. Dit hebben wij ook vastgesteld in ons Uitvoeringsprogramma Lelystad Next Level. Deze positionering vertaald zich naar:

- Bekendheid van Lelystad als bestemming vergroten (relatie identiteit / marketing);
- Werken aan identiteit Lelystad (relatie alle opgaven);
- Meer nieuwe natuur, ook in de stad (vliegwielen strategie en meekoppelkansen andere opgaven);
- Meer natuur in verbinding met de stad;
- Aanbod (recreatieve voorzieningen) vergroten (relatie met economie bereikbaarheid);
- Het vergroten en verbeteren van de beleving van nieuwe natuur.

New Nature Experience & Expertise Centre

De kennis die tot nu toe in Lelystad is en wordt opgedaan ligt momenteel bij onderzoeksinstituten die niet in Lelystad gevestigd zijn. Wil je naar een lezing over het ontstaan en de aanleg van de Marker Wadden, dan moet je naar Delft. Dat is natuurlijk heel gek. Er bevinden zich veldstations en

kleine informatiecentra bij de Oostvaardersplassen en de Marker Wadden. Zo zijn er nog talloze kleine initiatieven waar kennis voorhanden is, maar we hebben niet goed in beeld waar en door wie.

Onze ontstaansgeschiedenis, onze pioniersgeest en onze unieke ontwikkelingen maken Lelystad bij uitstek dé plek voor een kenniscentrum. Samen met partners willen wij een kenniscentrum oprichten waar onderzoek gedaan kan worden, onderzoekers elkaar kunnen ontmoeten, waar we het bredere publiek (onze inwoners, onze regio, ons land, onze agrariërs en onze ondernemers) kunnen betrekken bij onze unieke natuur en natuurprojecten.

Maar ook het creëren van bewustwording, eigenaarschap en gedragsverandering zijn belangrijke doelen. Onder andere door te inspireren en mensen kennis te laten maken met de natuur van de toekomst en op een aantrekkelijke manier inzicht te bieden in de wisselwerking tussen de mens en hun leefomgeving. Relevant voor eigen inwoners, bezoekers en scholen.

Onze visie is dat in het centrum de huidige en toekomstige uitdagingen op het gebied van natuur, natuurontwikkeling, (stads)landbouw en klimaat een plek krijgen vanuit het perspectief van de relatie tussen mens en hun omgeving. Waarbij de impact van de mens op de kwalitatieve leefomgeving en vice versa centraal staat. 'New Nature' staat voor de toekomst, 'Experience' staat voor beleving, inspiratie en bewustwording en 'Expertise' voor wetenschap, kennis en innovatie.

Wat willen we bereiken

Met het oprichten van een New Nature Experience & Expertise Centre willen we alle partijen die betekenis hebben of kunnen geven aan natuur voor mens, dier en stad verbinden en Lelystad nóg sterker positioneren als hoofdstad van de nieuwe natuur. In dit kenniscentrum is bijvoorbeeld aandacht voor nieuwe natuurinclusieve landbouwsystemen, gericht op agro-ecologie, voor stadsecologie, voor de aanleg van nieuwe natuur in relatie tot waterkwaliteit en de natuur van de toekomst.

We hebben een sterk netwerk actief van NGO's, inwoners, ondernemers en overheden die de Hoofdstad van de Nieuwe Natuur legitimeren. We zijn daarmee vooruitstrevend en koploper op gebied van natuur, biodiversiteit en klimaatrobustheid.

Vervolg

Onze vervolgstappen zijn als volgt:

1. Het opstellen van een visie
2. Locatieonderzoek
3. Haalbaarheidsonderzoek

Punten 2 en 3 kunnen parallel aan elkaar worden uitgevoerd. Bij het vaststellen van de visie komen wij opnieuw terug bij de raad.

Planning

	2022-Q1	2022-Q2	2022-Q3	2023-Q4	2023-Q1	2023-Q2
Plan van Aanpak	X					
Opstellen Visie		X	X			
Locatieonderzoek				X		
Haalbaarheidsonderzoek				X		

Definitieve besluitvorming					X	
Start voorbereiding realisatie						X

Wie zijn betrokken

Tijdens de visie vorming willen we in gesprek met relevante partijen. Denk hierbij aan de Provincie Flevoland, WUR, Naturalis, Deltares, Natuurmonumenten, etc.. Maar ook partijen die vanuit bezoekersperspectief mee kunnen denken zoals Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC).

Voor zowel de locatiestudie als het haalbaarheidsonderzoek denken we aan het betrekken van partijen zoals universiteiten, hoge scholen, banken, verenigingen, onderzoeksinstituten, terreinbeherende organisaties, mogelijke financieringspartners en potentiële huurders.